

Extrémní gastronomie: nejdražší mořské okurky přijdou na 3 500 dolarů

16. 1. 2019

Nevalná chuť, bizarní vzhled a ještě k tomu připočtete fakt, že dýchají svým konečníkem. Přesto stojí stovky dolarů. Sumýši, známější pod názvem mořské okurky, fungují jako magnet. Mohou za to jejich údajné zázračné zdravotní přínosy.

Sumýši jsou velmi zvláštní živočichové. Nemají skutečné končetiny, jen tu a tam podivné výrůstky a drobná podivná chapadla. Vlastně jim chybí i oči. A dýchání? To uskutečňují přes zvláštní orgán z vodních plic, které vycházejí z prokrvené tkáně konečníku.

Jejich válcovitý tvar těla jim vysloužil přiléhavou přezdívku: mořská okurka. Stávají se stále oblíbenějším zdrojem potravy. Obsahují spoustu užitečných proteinů a je jim přisuzována až zázračná regenerační schopnost. Klouby člověka, který je pravidelně jí, prý nikdy nezestárnou.

Těla sumýšů chutnají bez rozdílu jako „slaná vodová žvýkačka“. Jejich tuhá tělní tkáň je na hranici požitelnosti, konkrétní vyznění jim dodá až vlastní způsob přípravy nebo zdobná příloha. Nejčastěji houby šitake nebo čínská listová brokolice. Podstatné pro strávníky je jen to, jak členité a případně barevně laděné mořské okurky jsou. Čím výraznější a pestřejší, tím jsou údajně zdravější. Proto je japonská *Apostichopus japonicus*, s tělem pokrytými „dračími“ ostnitými výrůstky, nepřekonatelná.

Za deset let ceny mořských okurek celosvětově vzrostly o 80 procent, i když jejich výtěžnost v některých regionech poklesla o 95 procent. Jak je to možné? Prostě je v některých lokalitách výskytu natolik vylovili, že už je problém nalézt je v normálních hloubkách. Sběrači a potápěči, kteří se snaží nasytit trh, tak musí při jejich získávání stále více riskovat. Ročně teď při pobřeží Yucatánu zemře kvůli okurkám kolem 40 potápěčů. Buď utonou nebo podlehnou nemoci z dekomprese.

Stálá poptávka a rostoucí cena vede k decimaci populací mořských okurek, které potřebují k dosažení dospělosti přibližně od dvou do šesti let života. Některé dosud běžné druhy se tak v přírodě stávají ohroženými.

Zdroj: https://www.idnes.cz/xman/styl/extremni-gastronomie-morske-okurky.A190112_094901_xman-styl_fro

Obyčejný ocet je velkou nadějí pro korálové útesy sužované trnitou hvězdicí

28.4.2017

Hvězdice trnitá je druhou největší hvězdicí na světě – v rozpětí dosahuje 25 až 30 centimetrů. Živí se převážně korály. Hvězdice do jejich schránek vypustí své trávicí enzymy, tím se těla korálů rozpustí a hvězdice natrávený obsah nasaje do svého žaludku. Jeden jedinec může takto zkonzumovat pět až šest metrů čtverečních korálů za rok. Na místě pak zůstávají pouze mrtvé schránky korálů.

Hvězdice trnitá se v posledních letech v oblasti Velkého bariérového útesu přemnožila. Podle některých odborníků k tomu přispělo znečištění oceánů i lov jejích přirozených nepřátel.

Ocet chemii nahradí

K zabíjení hvězdic se doposud používaly drahé chemikálie. Testy expertů z australské Univerzity Jamese Cooka ale ukázaly, že stejnou službu dokáže splnit i běžný ocet, který je podle nich neškodný pro okolí a velmi levný.

Vedoucí studie Lisa Bostromová-Einarssonová uvedla, že hvězdice trnité, do nichž byl injekčně vpraven ocet, 48 hodin nato uhynuly. Vědci pokus prováděli na čtyřech místech útesu, která následně podrobili šestitýdennímu sledování. Žádné negativní dopady na ostatní živé organismy nezaznamenali.

V roce 2012 australské úřady publikovaly rozsáhlou studii týkající se Velkého bariérového útesu, podle níž se za uplynulých 27 let plocha, kterou korály pokrývají, zmenšila o více než 50 procent. Hlavní příčinou úbytku byly podle vědců ničivé bouře, které způsobily kolem 48 procent škod, hned na druhém místě byly hvězdice, které prý mohou za zhruba 42 procent škod. Zbýlých deset procent má na svědomí oteplování moře v důsledku klimatických změn.

Podle vědkyně Bostromové-Einarssonové je nová metoda likvidace hvězdic dobrou zprávou, ale zcela vymýt škůdce se tímto způsobem nepodaří. „Na Velkém bariérovém útesu jsou miliony hvězdic a každá samice vyprodukuje za jediné období rozmnožování kolem 65 milionů vajíček. Bylo by nutné vyvinout masivní úsilí, aby se je povedlo po jedné všechny pozabít. Víme však, že jsme schopni tímto způsobem zachránit jednotlivé části útesu,“ řekla.

<https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/2102366-obycejny-ocet-je-velkou-nadeji-pro-koralove-utesy-suzovane-trnitou-hvezdici>